РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от проф. Сергей Игнатов – министър на образованието и науката

Относно: *откриване на Институт за геопространствени изследвания и технологии в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 10, ал. 2, т. 1, във връзка с чл. 9, ал. 3, т. 3, буква „а“ от Закона за висшето образование и чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за откриване на Институт за геопространствени изследвания и технологии в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Проектът се внася по искане на ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ въз основа на решение на Академичния съвет (АС) на висшето училище № 2 от 17.12.2025 г., което е в съответствие с цел 3 „Свързаност и партньорство“ от Политиката за развитие на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ 2023-2027 г.

ПРОЕКТ

Мотивите на висшето училище за създаването на Института са, че той представлява стратегическа инвестиция в развитието на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Това е необходима стъпка в посока модернизация на научната инфраструктура, разширяване на международната конкурентоспособност и укрепване на ролята на Университета като национален лидер в научните изследвания и иновациите в областта на геоинформатиката и геопространствените технологии.

Софийският университет „Св. Климент Охридски” е безспорен лидер в страната по отношение на образованието в областта на географските информационни системи и геопространствените технологии, но също и по отношение на научноизследователската дейност. През 2002 г. Университетът реализира първата в страната магистърска програма в тази област в рамките на Геолого-географски факултет, чрез основаната през същата година катедра „Картография и ГИС“. През 2021 г. е създадена бакалавърската специалност „Геопространствени системи и технологии“, което става основание да се промени и името на катедрата. Специалността се радва на огромен интерес както от страна на студентите, така и от страна на геоинформационния бизнес в страната, който ангажира голяма част от студентите още преди те да се дипломирали. От 2024 г. на мястото на успешно функциониращата повече от 20 години магистърска програма „ГИС и картография“ е създадена новата, много по-модерна магистърска програма – „Приложна геоинформатика“. Паралелно с това, през 2020 г., с решение на Академичния съвет, е създаден Националният университетски център за геопространствени изследвания и технологии (НУЦГИТ), който бързо се утвърждава като един от основните изследователски центрове в страната.

В съответствие с тенденциите в развитието и все по-широкото приложение на геопространствените и геоинформационните технологии, и отчитайки нуждата от по-сериозно навлизане в тази стратегическа технологична и академична ниша, Софийския университет „Св. Климент Охридски“ дефинира в своята политическа рамка за развитие през периода 2023-2027г. създаването на Институт за геопространствени изследвания и технологии. Чрез разкриването на такова академично звено ще се създадат условия за иновативни разработки и научни изследвания в областта на геопространствените технологии, в това число Географските информационни системи (ГИС), Глобални навигационни сателитни системи (ГНСС), дистанционни изследвания на Земята и др., които са в авангарда на съвременната наука и технологично развитие. Създаването на този институт е и в съответствие със съвременните изисквания, както в България, така и в Европа, където науката и иновациите са основата за формиране на конкурентно предимство, на икономика, базирана на данни, информация и знания.

ПРОЕКТ

Институтът ще осъществява научни изследвания във всички основни направления на геопространствените технологии и съвременната геоинформационна наука, в това число ще предоставя данни, информация и знания, свързани с едни от най-големите предизвикателства пред обществото. Тези технологични решения в съчетание с геоинформационната наука, са в основата на почти всички сфери на живота и бизнеса – от управление на природните ресурси и градското планиране, до сигурността, енергетиката, транспорта и цифровата трансформация. В контекста на европейските и националните стратегически приоритети за зелена трансформация, устойчиво развитие и дигитализация, необходимостта от специализирани академични структури с експертиза в областта на геопространствената информация е по-голяма от всякога. Този институт ще подобри и качеството на предлаганите образователни продукти от страна на Софийския университет, особено по отношение на обучението на докторанти и подготовката на млади учени с висока квалификация в областта на геоинформационната наука и геопространствените технологии съобразно най-добрите световни практики и в съответствие с европейските стандарти за висше образование. С постиженията и потенциала си се очаква Институтът да придобие ролята на водещ научноизследователски център в областта на геопространствените изследвания и технологии не само в страната, но и в региона, където няма такъв академичен център.

Институтът ще осигури възможност за интердисциплинарни научни изследвания в областта както на природните науки, така и в обществените и хуманитарните изследвания, защото всички те в голяма степен ползват георефериранu информационни ресурси и данни.

Звеното ще се ръководи от директор. Дейността на института вкл. и възнагражденията на академичния състав ще се финансира от бюджета на висшето училище, от научноизследователска дейност, от участие в национални и международни проекти и програми, от изпълнението на експертно-консултантска дейност и реализацията на създадени от него научни резултати и др.

При съгласуването на частичната предварителна оценка на въздействието на проекта на акта в изпълнение на чл. 30б от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, дирекция „Координация и модернизация на администрацията” на Министерския съвет е отправила препоръки, които бяха взети предвид и оценката бе коригирана.

За предложения проект на акт не са необходими допълнителни финансови средства и не се предвиждат допълнителни финансови разходи, което не води до въздействие върху държавния бюджет.

ПРОЕКТ

Проектът на акт не оказва ефект върху целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. на ключовите индикатори от програмния формат на бюджет на Министерството на образованието и науката, поради което прилагаме финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б” от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32, ал. 1 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като получените бележки и предложения са включени в справка за отразяването им.

На основание чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове проектът на Постановление и докладът към него са публикувани на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации. Справка за постъпилите предложения заедно с обосновката за неприетите предложения в резултат на проведените обществени консултации е публикувана на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и Портала за обществени консултации.

Представеният проект не въвежда норми от правото на Европейския съюз, поради което не се налага изготвянето на справка за съответствие с европейското право.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл. 10, ал. 2, т. 1, във връзка с чл. 9, ал. 3, т. 3, буква „а“ от Закона за висшето образование и чл. 8, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Министерския съвет да приеме проекта на Постановление на Министерския съвет за откриване на Институт за геопространствени изследвания и технологии в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

X

ПРОФ. СЕРГЕЙ ИГНАТОВ
Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ